

Сыаната
3 харчы.

П. Окунешников фотот.

ССРС—Франция: үрдүк
таһымнаах көрсүтүү

Москвада бу күншәргә учараттаах урдук та-
һымнаах советский-фран-
цузский корсүйүү була-
ла. СССР КР Генераль-
ный секретара М. С. Гор-
бачев уонна Франция
Президенти Ф. Миттеран
Копсэтннлэри быһтылар,
онно аян дойдутаабы сь-
һымнааһылар уонна ик-
ки оруттаах бииргә үл-
лээһин саамай дьохун-
наах боппууостарын
юрүдүлөр. Копсэтннлэргә
икки дойду биллнлээх
государственный деятел-
лэри быһтыһыныһтылар.

Бу көркүнүү ССРС-гар генерал Ш. де Голль советский-французский сыйлашканыларга саны суурук эмес арийыт малдыктан сылды тын кезинттен суурбачы сым буудан баран ыгыт-лыны. Очотоодуга бу строкалар автордара ОСТА Францияда корреспоиденция уладыра йтизине де Голль биниси дойдубутугар сылдыкытыгар арыллаабыта. Французтары (атын ар-ааны дойдугар олох-тохторун дарааны) де Голль тургорбуг саба-денени аны, сабуланы уюна биниге улазыны ийи дян догуа тобо-лоох уордубутун ойду-бун. Президент Москва-тан дойдутугар аттанна-рыс кун Франция НАТО калбубустаах байыныа тарилтатитты тахсыбыта (арханы дериавалар по-литический союзгарын чи-лизини хаалан туран). Советскай-Французскай

сызыннан аныкталар судургу-
та суохтуук сайыннылар.
Өрө көтүүнү таңнары
түбүү салдуубута, онтон
эмне быһылмайгы көнө
барбыта.

Билдиги калкынын
пайд дөдү саллааччы
ларыгар аан дөдүтаагы
уустууран уонна кут
талынан турар быһыы-
ны-майгыны тупсарар
суоллар тустарынан са-

БЭСИЭДЭ

нааларын билснээр нийслэл биеэр М. С. Горбачев нэлсэгээчигэр бичиг дөддүб эгээд дүүлүр эгнэлэрин бүтүн сөрнөгийн салатта уонна Ф. Миттерани бээ эгнэ уонна нэрүтүгэр нүттал суох дуолуутун ханччигэр түбүгэр Советскан Союз дүүлүр дүүлүүгүгэр холбоһорго ынгарда. Советскан саллалччы сайабылалчатын комментирүйдүүрүгэр американыскан «Вашингтон пост» ССРС Европада тыгааһыны сызынатыны сөрүтүгэр дүүлүр дигн бэлнээтэ.

Хэлнийг санаабыгтайр, европеецтар бэйлэрийн дымтээх нитэрнэстэрийн өйдүүхэтэрнэг, Европаны бэйлэний театр күрдүк торор американскай санааны ннэр тибхэхтэри-р, бэйлэрийн дымтээх куолэстарынан сангарых.

тэрыгар уонна аан дойдутаагы быһыыны-сэийини чэбдиригини быһаччы кылааттарын кыһалархтарынэр сеп буолла. Сөүтөскэй салайааччы французтарга — кинилэри иһүгө континенту бары олохтоохторутар — аан дойдуну сагаланы көрөргө эттэ: «сэрин сэбин ардаа баһыйар көрүгүнэрин онно сөптөөхтүн сарбыдынар, оттон билиэх» баһыйар өтүүлэринэр ордугун бэйиги халбагынаа-баһка суох өйөрүөхлүт».

[illegible]

СССР уонна Франция икки ардыларыгар араасчылуу уобаластарга иккиннэригэр оруттээх биригэ үлэһэһини ылар буюллааха. оруттэр иккиннэ олору салгыт сайынарарга дьулуһаларын биһиргэттилар. 1976—1980 сылларга 11,6 миллиард солкубайга Гэнэспит табыарынан хардарыта эргэспит өвчтөн салгыт.

бүгд сыйла (1981—1985
сс.) 20 миллиард солжон-
байга дээрн улаатта,
уонна бука салгына да-
нына улаатара бууду.
Нон курдук Ф. Миттеран
мэдээттыыр күнүзүгүз
Одесстан Париктааңы
фирмала Украина ити
куратын стангу оҕо-
рооччулурман айаллы-
быт радациялал үзүтүр
станок агаарылына. О-
тон Киевэ французскай
«Вестра ювон» фирма-
ны кытары холбоһон та-
рийнэхтээх санга произ-
водстводарыгар тавас-
тыгар оборудованне бас-
такы партията кэллэ.

[illegible]

«Визити бичиргэ үлэ
дрэһизингэ улахан хэс
мэллээх, — дэглэ мингэ
гытары, — хэсээгэригэр
Франция Тас дьылалар
га министрэ И. Б. Ра
мон — Визити бүтүн ол
туһунгэр үлэһинибэт. Ит
тыллары кытары сөбүлөс
лэт буолуонха сатаммат
А. КРАСИКОВ,
(СССР).

Сарсын—Балыксыт күнэ
Күөх далай баайын
дэлэтиэххэ

Дадааччы санаатын этэр

Балынгах нүүлээр
агуйлан, булгара-астара
убан нилэлэриг туһууан
элэни мээнэ үгүстүн нэл-
сээр буоллубут. Бүтүн
ааралчылар болзомтоло-
рун эмнэ онуоха тар-
дыахын баарабын.

Эмэн нелит, харыстаабат,
бае багтах туһанар буол
лахха, хара тыа даҕаны
мала арылтыр, күөх да
ли да уута көбүрүүр.
Онон бастамтынан ба
лыктаах үнүүлэри элбэ
тиэххэ, бээр салпаастарын
байытан иһиэххэ наада.

Вийнэхэ балыгы үс-
лэгийнгэ бэлдэргэтайн би-
нэрнээр ньмытан —балы-
гы күөлгэ ыттан үсэ-
лэгийн күнэгиник туһанар
наадалайх. Бидниин бу
дымаллан нэлэлнэкэртэ
бинриндээзи зүгүзһастэр
эрэ дьарыгстаналлар. Ол
эрэри, аһадастын ээтхэ-
хэ, кинилэр үзэлэрингэр
суолта биэрин, садалаа
быт дымалаларын тһһһэр
тһһһдэллэрингэр көмөлөөү
сэтгэтэ суох. Холбур, би-
һинэхэ, Субурууской ааты-
нан совхоз Хатылытыгар,
пенсционер Михаил Ми-
хайлович Хютаһов -бай-
тын багатынан, киниэхэ
да бидлэрбөикэ эрэ алаас
күөллэрингэр балыгы ыт-
талаадыта. Ыраас уулаах
күөллэртэ түбэһит ба

күйлөрү түзүлүп калып, балыктар өлгөнүк үчкөз-
битинен барыктарын бра-
ноньердар ким-хайа жини-
з биле-көп охсон ким
клининен, ким мунхана
күнзөт булдуян келин
эһингэ тнэрпнтэ. Кыыл
Баһа, Ууор Халдыайы.
Олимпийская күөл, бир
тардыма 12-кин куулга
тнгий балыгы бирэр Ту-
ман алаайын илракий ку-
лүйз күөлүн балыктары
эһинилер. Оройон бир
бедөг күөлэ Иингитта
сыл ахсын тохтоло суох
мунхаланан балыга кини
билэр гына айыйаата Ха-
нас Эбэ, курдук былан-
наах күөл уонган тахса
сыл бултанан эмне эһин-
и. Вулт оройуонаары
обществота тарбахха бат-
танар ахсааннаах күөл ба-
лыгы сатпайын дэлэтэр
дыһаллары ылары наада-
лаах. Итиннэхэ бастаан

көрдөбүлүнөн абыныска
анаан бултанар балын
туугатын хараа 40 ми
нырагас буоларыг боуу
буолар, очуро үөсүүг
балын бэйгэти шидэлээн
хаалара хааччылыаба
Иининин, соххотар са
нылга уонна сүөһүгэ
анаан балыктааһынары
бэрээдэнтир наадатаах
Кинилэр муҥхалара, үгө
курдум, улахан буоллун
кыра-ыбадара буоллун ба
рытын амыр соторлор
Маны тохтотуохха Бул
туур эвоноларга күүлэри
анатадан онно байалар
балыты үөсүтүнэн үлэ
дидилэрин тэрийнэххэ.

Иккинчиден, балыгы үс-
кэтинин ордук күүсөк тэ-
пнэр түбүттэн бу дыла-
ланы дьяристаначчыла-
ры айуэххэ. Үөһө ахтыл-
лыбыт Хоютанов бу үтүө-
кү дылаала баыйыл эни-
лыкта. Бу сырылга Ми-
хаил Михайлович совхо-
дирекциятын кытта кэс-
пиллэхтик кэспэтинэн ба-
лыга үсөктөтүүнүн истээ-
көрөргө, бас баттах бул-
туур браконьердары ут-
ры охсуһарга эбэбиннэ-
тэннэ. Совхоз дирекция-
ону өйлөн бу үлэ төлө-
бүрдөх буоларын олох-
тоото. Сир ахсын итинин
тэриннэххэ үлэ бука тү-
мүтүтэх буолуох элэ.

Дойду Аска-уугаах про
грамматын олоххо килл
рингэ байн; промүйлсн
нона улахан мнэстэй
ыларын; нини салгын са
йынарыллыахтаадын ту
лунаа СССР XXVII сэл
хигар тохоролсон бөлг
тэннэ. Вийнги бэйбн
иллэнт ийгэр баар айн
лык салпаадын тобига
таахтын туланар курду
дьяанмахтаахыт. М
ныаха ити үөнэ ахтылл
быттары барытын оло
тосн баран балматгайн
пынаа дьярынтанар айн
звенону тэрийнэххэ. Вий
диллээн дьон бас батта
булгухалларын булгучч
лаахтын бонсуоаха, бэр
дэктинэххэ. Оччоно кийн
нарысайыннары сүбнэй
эинс собо атынаа бас
буолара сүттиналлах эт
Н. СОЛОВЬЕВ,
ханийат обш. конд.

КҮҮРЭЭНИ КҮҮНҮРДЭРГЭ

(Үтүүтэ. Иини
2-с стр. көр).
туун турунууу, нэи
дэиннээ сэзэнтэньонин
дэистинилиннээр, бэрэ
дэекэ ирдэбилдээс
көрдөр. Ойнуу түбэлтэ
лэргэ полит-тариинч
эбэтэр туһааннаах шал
чалтча элпэннээ тар
дүүлээр, буруйдаах кид
мөлдөтөннээ дуудуланэр
эти туһунаа бюллетени
нүдлэрийдээс бары очут
тар биллилэрингэр тира
дулар.

Отчуттарга айналган таһаан болпуруоба төр дуттан быһаарылыбытта ыраатта. Республика атын союзостарыгар итинэн аэно салыааччыларга дьарыктаналлар, бирэ мэлэрин сүтэрэллэр, үдэни быһаччы салалыыттар араадыныллар. Манча айылын болпуруоһунан күнүгэстэ тарыйан биригэ дьһөр уосна илин көмө дьһөөччүтэ дьарыкталар. Ити дьон бас биллэлери төр икки тэһэһэһэ, могуордаах оҕомо баар уосна союзоз матерыаан хаһан баҕарар туһаналлар. Эвэнелар туохха наады балдарыгар сайааһыаһа түһэрэллэр. Отчуттарга сыйай сабыһаһаас тиридилэр. Кимилэргэ бастаан оҕуруот айылы хортууһууу тэрдэн хал баһаабаат үтөө буолуу

- Идеологическая халачыбын үзэлтүгээр ходо нарт ширдэхтэйгээ, хамаан да туух эрх прагматичесай номон, суолтааабыг огородон тасхаллаага ардчилал, байнгыншуу, кавэрэти, кордодон аргачлалыг сангалды, «Богодун лист»

тар», «Чагылларны» таңаары, отууга кыраа-
нырды. бэрэздэстэһин
үлэтин ылыты — итиннэ
бэртэтигэр ыттыктаах-
тар. Сорехтор үлэ хаа-
чыстыбатын бэрэбэркэ-
лдиллэр: оһуур сабата
хайдан охсуллубутун, ха-
дымал тоһо үрдүгүн ар-
дыдаммытын, тоһо от
хааларын, кэбинин тоһо
чинин, күрүө тоһо бэрэ-
тутуллубутун, үлэ-бирэ-
мэтин хайдан тутуһалла-
рын уо д.а. Уениа туту-
тына мнэстотигэр дыһал
ылан, итэздэстэри кыһыт-
торон ыһаллар. Дээ ол
буолар кыһабыһа, кө-
лүүстээдэ.

Х Х Х

От хомуурун идеологи-
ческой хаачтйыны нгар-
дас лонинны, босондони
мытны, монцерды керде-
руу эрз буолбатадын хас
бирдин оронун, совхоз
ахсын өдүүдлөрө инада.
Бу — араас өрүттээх тэ-
риэр, идеянай-полити-
ческэй уочка спэр-майты
өтүгүнэ нгар, күүрэн-
нээх үлдэ көгүлүүр дьон
туһугар кыһамныыны
күүһүрдөр тингэ бысты-
бат биэр кэллм үлэ. Бу-
тун Союзтаады социалист-
тческэй куоталаһы
кыһыйытаады ССРС 60
сылын аатынан совхоз
олыга республика хаһа-
йыстыбыларымгар киги сө-
иоронны ыдыада, маас-
сабайдык хатыланыада
сир ахсын олохтоһуода
деди бу баһиэтэһиниэр
оһоһуунулар

Л. ВЛАДИМИРОВ.
«Кылым» ханын Б. д. б.
бас канын 27 күнүзүдө
нүмөрүттөн.

Юнкер муннуга

СОВХОЗ БИРИЭМИЙЭТИН ЛАУРЕАТА

Карл Маркс затынан
соьхоз бириэмийэтүн да-
урейтын үрдүн аitta бас-
таһынан Одьбулун орто
оскулатын выпускнигар
Михаил Софроньев ита-
мидина.

Михаил орто оскуола-
ны «4» уонна «5» сиа-
халарынан бүтэрдэ. Бас-
кетболга, хайыпарынан
сүүрүүтэ, остуол тенни-
сингэр, дуобакка уонна
свахыманка оскуолатын
чэкиин үгүстэ ситиһини-
лээтлэн
Сценала тартыстарына —
үтүкүүнүт, сценала да
соннухур

Бөйгө кылааны бүтүрүст Минна «Маяк» үдүонига салынылатг лдарырын байылаа буолбута. Ити көмгө лдарыр бааза биллгнгннн күрдүн буолбатах, мөлтох этэ.

Автотракторная прицептары онкорор Челябинский завод механической заводной легкой авто мобилларга анализлаа прицептер сериянайди тааарыллан эрэллэр Олор уугутара 240 км тийэр. Изи оттуу сыккалдаммыт профиларованнай ыстаага оноруллубуттар. Бу сани айымны сүрүннээн ты сириг үлэһиттигэр уон на сад учаастактардаа дьолго анаар.

Спикерка: саага прицеп А. Седельников фотота. ССТА фотохрониката

Ол да буоллар бодолор
дүүлүүрдээх үлэлэринэ
социалистическай куот
лаһыга оройуонга бас

таанпар үөрөх оройуон
наары салаатын Бочу
тунай грамотатынан на
араадалааннартара. О
тон 12 саастаах Мин
Софроновка тым хайа
аастаахтын үлэһиттэри
профсоюзун райкомун
район уонна БВСЛК
райкомун Махтал суру
тара туттарыллыбыта
Кини бу лаабырга бугу
харбааччыттан саалаа
бары үлэни үлэлибита
өт да мустарбыта. мы
наны таабыта даҕаны
Калин сылларга ком
молетца лаабыры сала
ны птерайбиттара. Ко
мандир буолуу үрдүк э
пиретинин Михаил ч
тээхтне сүүһүтэ Ол ба
рыта кини табаарыстар
тар дымчачахчы кинили
сыһыаннаан быһаарыл

1983 сыллаахха Михаил Бүтүн Союзтаагы «Артеп» пионерскай лабырга сынньанар босхо тутууһунан наһараада-ламмыта Бу инни то-роһуутторигэр даҕаны учууталларыгар даҕаны улахан веруу эгэ.

Комсомолец түс архи-
выгар барыта 38 Махтал
сурунтар. Вочутунай
грамматалар (Карл Маркс
латылан совхоз дирек-
циятыттан, үерамнит се-
кулятыан администрация-
тыттан, ИВБЛКС райко-
муттан), «Сайыарыс ба-

Редатор Н.
Амма орто оскуолаты
дан 1981 сыллаахха Ам
мосова Александра Пет
ровна атыгар берилибит

ннэ чөмчээр ударниги
дүн Вүтүн Союзтаар
атабтан аначон ГТ
нуорматын туттарыны
туоһулуур дасабырыа
на уонна кинил көмү
аначон, предметной оло
аһадаларга ситиһиннээ
тиэ кыттыбытын кэрэ
лэр докумуоннар баа
лар. Билигин кинилэр
«4», «5» сыйалларына
иэрэһиһит ситиһ-хоту
аттестата уонна совх
лауреттан диплома эб
дыһаалар

Комсомолец төрөөб
сонхонугар үлэли ха
ларга бѳаарыни Сове
сийн Арини нээкатыг
сулууспалаан баран су
гыы уордэр бадалаа.
Күннэх олоххо сүтлһи
лзөх пйаны бадарабыт.

Зоя ШИШИГИНА.
Е. МАКАРОВ.
В сериялах 723163 нү
мэрдээх аттестат суул
туулан, дүгнэ суовунан
рыллар.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700, Чурапчы с.
Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-332,
отделлар—21-265, уопсай—21-505.

«Сигна олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.